

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP - 4101-020-01/2014

P/14/029

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

ul. Krakowska 28, 45-075 Opole

T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44

lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/14/029 - Digitalizacja dóbr kultury w Polsce

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Kontroler Edward Wrzeszcz - doradca ekonomiczny
upoważnienie do kontroli nr 92342 z dnia 26 listopada 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach - Opolu¹, 45-081 Opole,
ul. Minorytów 3

Kierownik jednostki
kontrolowanej Violetta Rezler-Wasielewska – dyrektor Muzeum²

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie efekty prowadzonego w Muzeum w latach 2012-2014 (III kwartały) procesu digitalizacji posiadanych zbiorów oraz zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej dla ich przechowywania, natomiast negatywnie upowszechnianie zdigitalizowanych zbiorów.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Przyjęty plan digitalizacji, był realizowany prawidłowo. Według stanu na dzień 30 września 2014 r. Muzeum poddało digitalizacji 15 397 szt. zbiorów wpisanych do inwentarza. Dotacje celowe przyznawane przez Narodowy Instytut Audiowizualny w Warszawie³ w ramach Wieloletniego Programu Rządowego Kultura+ zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a Muzeum terminowo rozliczyło otrzymane środki. Poprzez zlecenie wyspecjalizowanemu podmiotowi wykonania usługi digitalizacji, rzetelną weryfikację prawidłowości wykonania tych prac, jak również prawidłowe wyposażenie repozytorium danych, zapewniona została odpowiednia jakość zdigitalizowanych materiałów, a także bezpieczeństwo ich przechowywania. Przy udzielaniu zamówień publicznych prawidłowo stosowano przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁴.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości polegały na braku rzetelności działań mających na celu upowszechnienie w internecie dóbr kultury, w zakresie uzgodnionym z podmiotem udzielającym dotacji. Powyższe skutkowało okresowymi brakami możliwości dostępu do 834 szt. zdigitalizowanych zbiorów, za pomocą dedykowanej strony internetowej. Pomimo tego, w Raporcie końcowym z wykonania dofinansowanego zadania, Muzeum potwierdziło pełną realizację podjętych wobec NInA zobowiązań, nie wskazując rzetelnie problemów występujących w obszarze upowszechniania zdigitalizowanych zbiorów.

¹ Dalej: Muzeum.

² Zatrudniona na stanowisku dyrektora Muzeum na podstawie powołania na czas nieokreślony od dnia 1 lipca 2010 r. przez Zarząd Województwa Opolskiego (uchwała Nr 5175/2010 z dnia 22 czerwca 2010 r.).

³ Dalej: NInA.

⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm. Dalej: Pzp.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Efekty procesu digitalizacji zasobów kultury

Opis stanu
faktycznego

1.1. Muzeum dysponowało dwoma rodzajami obiektów dziedzictwa kulturowego, tj. muzealiami oraz archiwaliami. Do muzealiów zaliczone zostały obiekty płaskie (malarstwo, grafika i rysunek, filatelistyka, medalierstwo, plakat artystyczny, fotografia) oraz obiekty przestrzenne (rzeźba, plastyka użytkowa, numizmatyka i medalierstwo, modele i makiety, przedmioty osobiste, tekstylia poobozowe, obuwie, sprzęt poobozowy). Archiwalia obejmują natomiast dokumentację aktową, fotograficzną, kartograficzną, materiał mikrofilmowy oraz materiały audio i video na nośnikach magnetycznych.

Zasób Muzeum stanowią ponadto zbiory biblioteczne, które w myśl postanowień zawartych w Planie digitalizacji zbiorów Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu⁵ zostały wyłączone z tego procesu.

(dowód: akta kontroli str. 5-9)

1.2. Według stanu na 30 września 2014 r. Muzeum posiadało ogółem 19 601 jednostek archiwalnych⁶, 11 077 obiektów⁷ oraz 5 908 egzemplarzy bibliotecznych. W poszczególnych rodzajach Muzeum posiadało następującą liczbę zbiorów: Grupa A⁸ – 15 464 j.a. i egzemplarze biblioteczne, Grupa C⁹ – 12 343 j.a. i obiekty, Grupa E¹⁰ – 37 j.a., Grupa F¹¹ – 8 555 obiektów, w Grupie G¹² – 26 j.a. oraz 161 innych materiałów (nagrania).

(dowód: akta kontroli str. 5)

1.3. *Plan digitalizacji*¹³ opracowany przez następujące Działy Muzeum: Dokumentacji i Biblioteka oraz Zbiorów i Konserwacji, zawierał charakterystykę posiadanych zbiorów (w tym ze względu na ich rodzaj) oraz sugerowany wybór metody digitalizacji, wytyczne dotyczące wybranej metody, harmonogram digitalizacji oraz uwagi ogólne. Podstawą jego opracowania były m.in. wyniki inwentaryzacji i analizy zasobu archiwalnego Muzeum, wg stanu na 31 grudnia 2010 r., wyrażone w metrach bieżących akt i jednostkach archiwalnych.

Według ww. planu harmonogram digitalizacji przedstawiał się następująco:

- lata 2012-2015 - digitalizacja najstarszej posiadanej dokumentacji aktowej (archiwalia), która została wytworzona w latach 1939-1945. Dokumenty te ze względu na duże rozmiary (80% dokumentacji aktowej Muzeum) oraz na degradację papieru, na którym zostały wytworzone (kwaśny papier), wymagały digitalizacji w pierwszej kolejności;
- lata 2013-2015 - digitalizacja obiektów płaskich muzealiów (malarstwo, grafika, rysunek, plakat artystyczny, fotografia oraz projekty) ze względu na charakterystykę i metodykę procesu digitalizacji zbliżoną do dokumentacji aktowej, powinna stanowić kontynuację digitalizacji dokumentacji aktowej;
- lata 2015-2016 - digitalizacja dokumentacji fotograficznej, aktowej, wytworzonej w latach powojennych wraz z kopiami;
- lata 2015-2017 - digitalizacja materiału mikrofilmowego, audio i video;
- lata 2016-2018 - digitalizacja obiektów przestrzennych (rzeźba, plastyka użytkowa, numizmatyka i medalierstwo, modele i makiety, przedmioty osobiste, tekstylia poobozowe, obuwie, sprzęt poobozowy). Ze względu na złożoność metody ich skanowania 3D, różnorodność kształtów, materiałów, a także parametrów powierzchni, ww. grupa zbiorów została wytypowana na zakończenie prac digitalizacyjnych Muzeum.

Z powyższego *Planu digitalizacji* wynika, że Muzeum założyło digitalizację w latach 2012-2018 całości, tj. 100% posiadanych zbiorów (wszystkie jednostki archiwalne oraz obiekty), z wyłączeniem zbiorów bibliotecznych (5 908 egzemplarzy) oraz części dokumentacji fotograficznej wytworzonej w wersji cyfrowej (3 436 j.a.), przy czym w pierwszej kolejności (lata 2012-2015) zaplanowano digitalizację 80% dokumentacji aktowej.

⁵ Oznaczony datą 17 października 2011 r., dalej: *Plan digitalizacji*.

⁶ Dalej: j.a.

⁷ Obiekt - oznacza pojedynczą sztukę muzealium.

⁸ Dokumentacja aktowa (Archiwalia) oraz filatelistyka (Muzealia).

⁹ Dokumentacja fotograficzna (Archiwalia) i fotografia (Muzealia).

¹⁰ Mikrofilmy (Archiwalia).

¹¹ Malarstwo, grafika, rysunek, plakat, modele i makiety, przedmioty osobiste, sprzęt poobozowy (Muzealia)

¹² Dokumentacja kartograficzna (Archiwalia).

¹³ Z datą 17 października 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 6-9)

Dyrektor Muzeum wyjaśniła, że: *Na Muzeum nie był nałożony obowiązek oszacowania liczby dóbr kultury, które bezwzględnie powinny zostać objęte digitalizacją i udostępnione, niemniej jednak w planie digitalizacji zbiorów, Muzeum oszacowało liczbę materiałów, które powinny zostać zdigitalizowane, wskazując jednocześnie materiały, jakie powinny być zdigitalizowane w pierwszej kolejności. Zaplanowano zatem digitalizację: najstarszej, posiadanej dokumentacji aktowej (Archiwalia), która została wytworzona w latach 1939–1945 (WASt, DRK, Zbiór Józefa Kobyłańskiego). Dokumenty te, ze względu na duże rozmiary (WASt – ok. 10 m.b., DRK – ok. 30 m.b., co stanowi ok. 80% dokumentacji aktowej zgromadzonej w muzeum), na degradację papieru, na którym zostały wytworzone (kwaśny papier) oraz na częste użytkowanie na potrzeby wydawania zaświadczeń o pobycie w niewoli oraz w celach naukowych przewidziane zostały w pierwszym rzędzie do digitalizacji (...).*

Ponadto, Dyrektor Muzeum wyjaśniła, że: *Muzeum założyło udostępnianie metadanych wszystkich priorytetowo zdigitalizowanych materiałów, o których mowa wyżej. Natomiast nie było w stanie oszacować liczby skanów (wizerunków materiałów), które mogą zostać udostępnione. Przyczyną był brak możliwości publicznego udostępnienia wizerunków zdigitalizowanych materiałów, wynikający z obowiązującej Muzeum, w stosunku do informacji na nich zawartych, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.). Założono natomiast, że całość zdigitalizowanych materiałów (metadane wraz z wizerunkami) udostępniana będzie zainteresowanym na pisemny wniosek bezpośrednio w siedzibie Muzeum.*

(dowód: akta kontroli str. 10-14)

W uwagach ogólnych *Planu digitalizacji* wskazano, że ze względu na brak pomieszczenia, w którym można zgodnie ze standardami utworzyć pracownię digitalizacyjną, Muzeum planuje zlecenie usług digitalizacyjnych wykwalifikowanym firmom zewnętrznym. Ze względu natomiast na brak w budżecie środków na digitalizację, Muzeum wskazało na potrzebę zabiegania o środki finansowe w różnych rodzaju programach i konkursach.

(dowód: akta kontroli str. 9)

1.4. W *Planie digitalizacji* nie oszacowano kwoty środków niezbędnych do digitalizacji zbiorów w poszczególnych latach. W pierwotnie ustalonych planach finansowych Muzeum na 2011 i 2012 r. nie zostały ujęte wydatki na ten cel. W 2012 r. ostatecznie przewidziano na digitalizację 73 170 zł (po korektach planu), pochodzących z dotacji NInA w ramach Programu Kultura+ oraz środków własnych. Wydatki na digitalizację zostały ujęte również w planach finansowych Muzeum na lata następne. Łącznie na lata 2011-2014 (po korektach) na digitalizację zbiorów przewidziano 319 991 zł.

(dowód: akta kontroli str. 6-9, 15-35)

1.5. W *Planie digitalizacji* Muzeum nie oszacowano potrzeb finansowych na realizację działań zaplanowanych na lata 2012-2018. W planach finansowych na dany rok ujmowane były natomiast koszty, których źródłem pokrycia były dotacje z NInA w ramach Programu Kultura+ oraz wymagane tym Programem środki własne Muzeum.

(dowód: akta kontroli str. 6-9, 15-35)

Dyrektor Muzeum wyjaśniła, że: *Na Muzeum nie był nałożony obowiązek oszacowania kosztów przeprowadzenia pełnej cyfryzacji zbiorów. Muzeum nie dokonało tego ze względu na bardzo zróżnicowany pod względem formy materiał, wymagający doboru indywidualnego sposobu digitalizacji i świadomość szybkiego postępu technologicznego w zakresie digitalizacji. Oba czynniki mają wpływ na cenę digitalizacji poszczególnych obiektów. Ponadto cenę tę można oszacować w przypadku wielu obiektów poprzez wizję lokalną w siedzibie Muzeum, co wiąże się z dodatkowymi kosztami. Dlatego też wybiera się szacowanie kosztów w momencie, gdy istnieje realna szansa na pozyskanie środków (etapowo). Szacunek kosztów jest wówczas najbardziej racjonalny.*

(dowód: akta kontroli str. 10-14)

1.6. Zbiory Muzeum, tj. zarówno Muzealia, jak i Archiwalia (w tym te, które wytypowano w pierwszej kolejności do digitalizacji), były (do dnia kontroli) na bieżąco inwentaryzowane:

Muzealia w księgach inwentarzowych, natomiast Archiwalia w inwentarzach książkowych i kartkowych. Ponadto, Muzeum dysponowało rejestrami zdigitalizowanych już materiałów, przechowywanych trwale w repozytorium cyfrowym.

Do digitalizacji zostały wytypowane wszystkie jednostki archiwalne oraz obiekty, oprócz zbiorów bibliotecznych (5 908 egzemplarzy) oraz części dokumentacji fotograficznej wytworzonej w wersji cyfrowej (3 436 j.a.)

Do dnia 30 września 2014 r. zdigitalizowano w poszczególnych grupach: A – dokumentacja aktowa 75% wytypowanych do tego procesu zbiorów, C – dokumentacja fotograficzna 81%, C – fotografie 16%, E – mikrofilmy 13%, F – malarstwo, grafika, rysunek 30% i G – dokumentacja kartograficzna 4%, natomiast w grupie inne – 19%. Na ogólną liczbę zbiorów, tj. 36 586 sztuk, wytypowano do digitalizacji – 27 242 szt. (74,4%), a zdigitalizowano 15 397 szt. (56%).

(dowód: akta kontroli str. 5, 6-9)

1.7. W części III *Planu digitalizacji* określone zostały wytyczne dotyczące wybranej metody digitalizacji. W dokumencie tym wskazano m.in., że proces digitalizacji powinien odbywać się zgodnie ze standardami określonymi w następujących dokumentach (opracowaniach): „Zalecenia dotyczące planowania i realizacji projektów digitalizacyjnych w muzealnictwie”, „Cyfrowe odwzorowanie muzealiów – parametry techniczne modelowe rozwiązania”¹⁴, „Katalog dobrych praktyk digitalizacji materiałów archiwalnych, „Procedura przetwarzania skanów do Zintegrowanego Systemu Informacji Archiwalnych”¹⁵ oraz „Katalog dobrych praktyk digitalizacji dla materiałów audiowizualnych”¹⁶. Wymogi wynikające z powyższych dokumentów zawarte zostały m.in. w specyfikacjach istotnych warunków zamówienia opracowanych przez Muzeum w związku z udzielaniem zamówień publicznych na wykonanie digitalizacji ww. zbiorów przez podmioty zewnętrzne, a ich spełnienie egzekwowano w toku odbioru wykonanych usług digitalizacyjnych.

Dyrektor Muzeum nie ustaliła wewnętrznych procedur dotyczących selekcji materiałów i ich przygotowania do digitalizacji. W wyjaśnieniu wskazała, że: *Klasyfikacja materiałów przeznaczonych do cyfryzacji została ujęta i opisana w „Planie digitalizacji zbiorów Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych”, wprowadzonym 17.10.2011 r. Problem ten był wielokrotnie przedmiotem dyskusji pracowników odpowiedzialnych za proces digitalizacji, co znajdowało później odbicie w dokumentach dwóch wniosków, zgłoszonych do Programu Kultura +”.*

(dowód: akta kontroli str. 6-9, 10-14)

1.8. W stosunku do wielkości zbiorów (według inwentarza) na dzień 30 września 2014 r. zdigitalizowano w poszczególnych latach: 2011 r. – 0, w 2012 r. – 15,6%, w 2013 r. – 25,9% i w 2014 r. – 1,3% zbiorów. Poniesione z tego tytułu nakłady w ww. latach wynosiły odpowiednio: 0 zł, 73,2 tys. zł, 129 tys. zł, 117,8 tys. zł, tj. łącznie 320 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 5, 36)

1.9. Na dofinansowanie digitalizacji zbiorów w ramach Programu Kultura+ Muzeum zawarło z NInA w Warszawie dwie umowy: Nr 00049/12/NInA z dnia 15 października 2012 r. oraz Nr 00255/13/NInA z dnia 30 września 2013 r.

Kwota dofinansowania określona w umowie z 2012 r. wynosiła 92 165 zł (23 085 zł w 2012 r. i 69 080 zł w 2013 r.), a wkład własny Muzeum – 23 042 zł. W umowie z 2013 r. dofinansowanie przewidziano w łącznej kwocie 140 185 zł (56 056 zł w 2013 r. i 84 129 zł w 2014 r.), a wkład własny Muzeum – 37 175 zł. Zakres przedmiotowy zadań został określony w formie wniosków o dofinansowanie, które stanowiły załączniki do ww. umów.

Dotacja przyznana umową z 2012 r. została wykorzystana w całości, natomiast dotację objętą umową z 2013 r. wykorzystano w kwocie 140 172,33 zł, a pozostałe środki (12,67 zł) zostały zwrócone przez Muzeum¹⁷.

¹⁴ Opracowanie zespołu ekspertów powołanych przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów-Centrum Kompetencji w zakresie digitalizacji obiektów muzealnych.

¹⁵ Opracowanie Narodowego Archiwum Cyfrowego.

¹⁶ Opracowanie Narodowego Instytutu Audiowizualnego – Centrum Kompetencji w zakresie digitalizacji audiowizualnej.

¹⁷ W dniu 9 stycznia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 37-123)

Na podstawie trzech umów z wykonawcami usług digitalizacyjnych, dostawcami sprzętu i oprogramowania¹⁸ (o wartości przedmiotu zamówienia powyżej 14 tys. euro) oraz protokołów odbioru ustalono, że zakres rzeczowy tych umów został zrealizowany. W niektórych zakresach zadania rzeczowe zostały zrealizowane ponad wielkości planowane w umowach o dofinansowanie z NInA, co wynikało z oszczędności uzyskanych w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie ww. zamówień. Muzeum informowało NInA o uzyskanych oszczędnościach, a po uzyskaniu akceptacji dla wykorzystania tych środków na zwiększenie zakresu rzeczowego zadania, zawierało dodatkowe umowy z wykonawcami. I tak, w przypadku umowy z NInA z 2012 r. zaplanowano wykonanie 112 000 skanów, a wykonano 136 411, a w ramach środków przewidzianych w umowie z 2013 r. na wykonanie 268 426 skanów, wykonano ich 274 002. Większa od planowanych była także liczba udostępnionych materiałów w Internecie: według umowy z 2012 r. planowano udostępnienie 4 256, a faktycznie udostępniono 4 567.

Z realizacji ww. umów Muzeum przekazało NInA raporty końcowe (30 października 2013 r. i 18 listopada 2014 r.), jednakże do dnia kontroli, Muzeum nie otrzymało informacji o ich akceptacji, bądź odrzuceniu.

(dowód: akta kontroli str. 124-189, 190-196)

1.10. Według harmonogramu digitalizacji ustalonego w *Planie digitalizacji*, przeniesienie na nośniki cyfrowe całości zasobów Muzeum nastąpi w 2018 r.

W ocenie Dyrektora Muzeum - *Środki finansowe przewidziane na digitalizację dóbr kultury w ramach Programu KULTURA+ nie są wystarczające na prowadzenie digitalizacji. Ich pozyskiwanie jest uzależnione od sytuacji finansowej beneficjenta, która – w przypadku samorządowej instytucji kultury, jaką jest nasze Muzeum – stanowi poważnie ograniczenie nie tylko w odniesieniu do rozmiarów i tempa prac digitalizacyjnych, ale ma także znaczenie na etapie ich perspektywicznego planowania.*

(dowód: akta kontroli str. 6-9, 10-14)

1.11. Na podstawie protokołów inwentaryzacji muzealiów stwierdzono, że nie wystąpiły przypadki utraty zbiorów (jednostki archiwalnej lub obiektu) w wyniku braku digitalizacji lub jej opóźnienia.

(dowód: akta kontroli str. 197-200)

1.12. Zdaniem Dyrektora Muzeum - *Najistotniejszym czynnikiem opóźniającym proces digitalizacji jest brak stabilnego i systematycznego finansowania Muzeum. Od 2012 r. znacząco maleje dotacja podmiotowa organizatora. Tymczasem w Programie Kultura+ wymagany jest wkład własny w wysokości min. 20%. Posiadanie tego wkładu warunkuje udział w naborze, a tym samym możliwość prowadzenia digitalizacji.*

(dowód: akta kontroli str. 10-14)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości w badanym obszarze.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że *Plan digitalizacji* nie został formalnie zatwierdzony przez Dyrektora Muzeum. Stanowiłoby to jednoznaczną podstawę zobowiązania pracowników Muzeum do realizacji określonych w nim zadań, a następnie egzekwowania terminowości ich wykonania.

(dowód: akta kontroli, str. 6-9)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

¹⁸ Umowy: Nr 36/II/2012 z 12 grudnia 2012 r.; Nr 83/II/2013 r. z 30 września 2013 r. i Nr 92/II/2013 r. z 8 listopada 2013 r.

2. Stan infrastruktury technicznej dla zasobów cyfrowych

2.1. W wyniku przeprowadzonej w 2011 r. w Muzeum analizy celowości i opłacalności nabycia na własność infrastruktury technicznej niezbędnej do digitalizacji posiadanych zbiorów, wskazującej na ograniczone możliwości utworzenia własnej pracowni digitalizacyjnej, podjęta została decyzja o powierzaniu digitalizacji posiadanych zbiorów podmiotom zewnętrznym (z uwzględnieniem przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych). Powyższe znalazło odzwierciedlenie w części V. *Planu digitalizacji*.

(dowód: akta kontroli str. 6-9)

2.2. Jak wskazano powyżej, podstawą dofinansowania digitalizacji w ramach Programu Kultura+, były dwie umowy zawarte przez Muzeum z NInA¹⁹. W związku z prowadzoną digitalizacją w latach 2012-2014 Muzeum wydatkowało łączne 320,0 tys. zł, z czego 232,3 tys. zł stanowiły środki pochodzące z dofinansowania NInA, a 87,6 tys. zł (27%) - środki własne Muzeum (zadania związane z digitalizacją zbiorów nie były finansowane z innych źródeł). Ww. środki przeznaczono na m.in.: wykonanie, kontrole i przetwarzanie skanów oraz przechowywanie obiektów cyfrowych (306,9 tys. zł) oraz udostępnienie materiałów cyfrowych, w tym zakup oprogramowania (13 tys. zł).

W latach 2011-2014 (III kwartały) Muzeum nie ponosiło kosztów związanych z urządzeniem pracowni digitalizacyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 201-202)

2.3. Muzeum dysponowało budynkami i lokalami położonymi w Opolu przy ul. Minorytów 3 oraz w Łambinowicach przy ul. Muzealnej 4. Stanowiły one własność kontrolowanej jednostki, natomiast nieruchomości gruntowe zostały oddane Muzeum w użytkowanie wieczyste. Zdigitalizowane zbiory przechowywane były w pomieszczeniu serwerowni (na I piętrze w drugim skrzydle budynku położonego w Opolu), którego stan zapewniał prawidłowe ich zabezpieczenie (również przed włamaniem oraz pożarem).

(dowód: akta kontroli str. 203-209, 229)

2.4. Na ogólną liczbę 29 pracowników Muzeum, zadania związane z digitalizacją zbiorów zostały powierzone trzem pracownikom, jako ich zadania dodatkowe, tj.: kierownikowi archiwum (wykształcenie wyższe magisterskie w zakresie historii archiwalnej), specjalście ds. projektów i zamówień publicznych (wykształcenie wyższe magisterskie – kierunek historia) oraz specjalście ds. obsługi i konserwacji urządzeń komputerowych (wykształcenie wyższe – magister inżynier informatyk).

(dowód: akta kontroli, str. 210-228)

2.5. Jak wskazano powyżej, w celu właściwego przechowywania zdigitalizowanych zbiorów w Muzeum, w drugim skrzydle budynku w Opolu na I piętrze, utworzono repozytorium cyfrowe, wyposażone w serwer, trzy macierze dyskowe po osiem dysków każda oraz system zasilania awaryjnego. Kopie zapasowe zdigitalizowanych zbiorów były natomiast przechowywane odrębnie w pomieszczeniu znajdującym się w budynku głównym Muzeum w Opolu w pok. Nr 11 oraz w budynku w Łambinowicach.

(dowód: akta kontroli str. 229)

2.6. Zdigitalizowane zbiory przekazane przez podmiot dokonujący ten proces były sprawdzane:

- pod względem prawidłowego ich skatalogowania, tj. według zasad ujętych w *Katalogu dobrych praktyk*²⁰ oraz Specyfikacjach Istotnych Warunków Zamówienia²¹ przez kierownika archiwum,

¹⁹ Umowa Nr 00049/12/NInA z 15 października 2012 r. Wartość zadania ogółem: 115 207 zł, w tym - 92 165 zł dofinansowania z Programu Kultura+. Umowa Nr 00255/13/NInA z 30 września 2013 r. Wartość zadania ogółem: 177 360 zł, w tym – 232 350 zł dofinansowania z Programu Kultura+. Przedmiotem dofinansowania była Digitalizacja unikatowego zasobu archiwalnego muzeum, a w umowach tych nie sprecyzowano, czy digitalizacji ma dokonać Muzeum w oparciu o własną pracownię, czy też może ona zostać zlecona przez beneficjenta jednostce zewnętrznej.

²⁰ Pkt 3.5. na str. 8 -10 Katalogu dostępnego na stronie www.nina.gov.pl

²¹ Wymogi w tym zakresie zostały ujęte w załączniku Nr 1 do SIWZ zamówień publicznych objętych badaniem kontrolnym opisanym w pkt. 2.8. w części III Zakres prac objętych zamówieniem w pkt. 4 – Przetwarzanie plików macierzystych formatu TIFF do formatu JPG i ich archiwizacja, stanowiącym załącznik Nr 1 do SIWZ.

- pod względem wymogów jakościowych, określonych m.in. w publikacji *Standardy w procesie digitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego* pod red. Grzegorza Płoszajskiego, przez specjalistę Muzeum ds. obsługi i konserwacji urządzeń komputerowych.

W jednym przypadku stwierdzone zostały odstępstwa od sformułowanych w umowie wymogów jakościowych. Muzeum zgłosiło wykonawcy swoje zastrzeżenia (6 maja 2013 r.), wskazując, że pliki na jednym z dysków nie otwierały się. Usunięcie wady nastąpiło 27 maja 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 158-159, 230-252 i 253-302)

2.7. Z uwagi na rezygnację z budowy własnej pracowni digitalizacyjnej, Muzeum nie posiadało infrastruktury niezbędnej do przeprowadzenia takiego procesu, natomiast infrastruktura służąca zapewnieniu odpowiedniego przechowywania i udostępniania zasobów cyfrowych była prawidłowa.

(dowód: akta kontroli str. 229)

2.8. W związku z digitalizacją zbiorów oraz ich udostępnieniem Muzeum na podstawie przepisów Pzp udzieliło w latach 2012-2014 zamówień na łączną kwotę 295 276,78 zł, w tym: 122 020,24 zł stanowiła wartość dostaw²², a 173 256,54 zł wartość usług²³. Umowy, których przedmiotem były dostawy dotyczyły m.in. zakupu sprzętu komputerowego oraz urządzeń do masowego przechowywania danych cyfrowych (serwer, macierz dyskowa, szafa serwerowa, dyski twarde zewnętrzne, zestawy komputerowe z akcesoriami) oraz oprogramowania (Musnet w wersji niebieskiej oraz Navigart). Przedmiotem nabywanych usług była natomiast digitalizacja zasobu archiwalnego Muzeum. Ponadto Muzeum udzieliło pięć zamówień publicznych na zasadach przewidzianych w art. 4 pkt 8 Pzp.

Kontrola dokumentacji trzech postępowań o udzielenie zamówień²⁴ o największej wartości, wykazała m.in. że:

- postępowania przeprowadzono z zastosowaniem właściwego trybu udzielenia zamówienia,
- wartość przedmiotu zamówienia oszacowano poprzez analizę cen rynkowych oraz cen przyjętych dla tożsamyh zamówień udzielanych wcześniej, zgodnie z art. 35 ust. 1 Pzp, tj. nie wcześniej niż trzy miesiące przed dniem wszczęcia postępowania,
- przedmiot zamówienia opisano w sposób jednoznaczny i wyczerpujący,
- opracowane SIWZ²⁵ zawierały wszystkie elementy wymagane przepisami art. 36 ust.1 ustawy Pzp,
- zgodnie z art. 40 ww. ustawy, w Biuletynie Zamówień Publicznych opublikowano ogłoszenia o zamówieniu, które posiadały wszystkie elementy wymagane przepisami art. 41 ustawy Pzp; ogłoszenia te wraz z informacją o dniu ich publikacji w BZP zamieszczono również na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej,
- treść wybranych ofert odpowiadała wymogom określonym w SIWZ, a wyboru wykonawców dokonano na podstawie kryterium określonego w SIWZ, tj. najniższej ceny,
- postanowienia zawartych umów zgodne były z przedmiotem zamówienia opisanym w SIWZ, a zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy był tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie (art. 140 ustawy Pzp),
- nie stwierdzono przypadków zmiany postanowień zawartych umów w stosunku do treści oferty.

Powyższe ustalenia wskazują m.in., że ww. postępowania prowadzone były i dokumentowane zgodnie z obowiązującymi wymogami wynikającymi z Pzp oraz wewnętrznym regulaminem zamówień publicznych w Muzeum.

(dowód: akta kontroli str. 138-145, 161-167, 182-189, 303-304)

²² Łącznie cztery umowy.

²³ Łącznie pięć umów.

²⁴ Umowa Nr 36/I/2012 z 12.12.2012 r. na dostawę, montaż i konfigurację serwerów plików do masowego przechowywania danych cyfrowych o wartości zamówienia 73 170,24 zł oraz usługę digitalizacji unikatowego zasobu archiwalnego o wartości 56 757,12 zł; Umowa Nr 83/I/2013 z 30.09.2013 r. – usługa digitalizacji unikatowego zasobu archiwalnego o wartości 69 003 zł; Umowa Nr 92/I/2013 z 8.11.2013 r. - usługa digitalizacji unikatowego zasobu archiwalnego o wartości 28 536 zł.

²⁵ Dalej: SIWZ.

2.9. W latach objętych kontrolą Muzeum nie uzyskiwało przychodów w związku z prowadzoną digitalizacją i upowszechnianiem dziedzictwa kulturowego. Zdigitalizowane zbiory były udostępniane nieodpłatnie za pośrednictwem strony www.cyfrowezbiory.cmjw.pl. We wnioskach Muzeum stanowiących załączniki do zawartych umów o dofinansowanie digitalizacji w ramach Programu Kultura+, w treści tych umów, jak też w raportach końcowych z realizacji zadań projektów, Muzeum nie deklarowało osiągania przychodów z tytułu upowszechniania zbiorów.

(dowód: akta kontroli str. 45-76, 90-122)

2.10. Przy formułowaniu SIWZ, dotyczących zakupu sprzętu i oprogramowania służącego przechowywaniu i udostępnianiu zdigitalizowanych zbiorów, Muzeum określało parametry sprzętu umożliwiające osiągnięcie wymaganych parametrów technicznych plików cyfrowych w zależności od grupy materiałów. Wymogi w tym zakresie wynikające m.in. z *Katalogu Dobrych Praktyk* były ujmowane w załączniku Nr 1 do SIWZ w części II.

(dowód: akta kontroli str. 272-277, 290-292)

2.11. Muzeum prowadziło digitalizację posiadanych obiektów od grudnia 2012 r. Na podstawie umowy Nr 36/I/2012 r. z dnia 12 grudnia 2012 r. Muzeum zleciło firmie zewnętrznej usługę skanowania 112 000 stron oryginalnych dokumentów archiwalnych, dokonanie zapisu wykonanych skanów w formacie TIFF (300dpi), a następnie konwersję tych plików do formatu JPG oraz elektroniczną archiwizację na zakupionym przez wykonawcę w ramach umowy sprzęcie (dyski zewnętrzne).

(dowód: akta kontroli str. 146-160)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości w badanym obszarze.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Muzeum w zbadanym zakresie.

3. Upowszechnianie zdigitalizowanych zbiorów

Opis stanu
faktycznego

3.1. *Plan digitalizacji* nie zawierał postanowień dotyczących upowszechniania zdigitalizowanych zbiorów. Zamiar upowszechniania zdigitalizowanych zbiorów ujęty został natomiast we wniosku Muzeum do NInA o dofinansowanie digitalizacji zbiorów w ramach Programu Kultura+ z dnia 20 sierpnia 2012 r., a także następnym wniosku z 3 lipca 2013 r. W dokumentach tych wskazano m.in., że „Zadanie ma na celu digitalizację wraz z szerokim udostępnieniem unikatowych akt zespołu archiwalnego Muzeum”. Opis sposobu udostępniania i prezentacji zdigitalizowanych zbiorów zawarty został w pkt. VI.3. ww. wniosków, w których podkreślono, że digitalizacja umożliwi prezentację unikatowych zbiorów Muzeum szerokiemu gronu odbiorców, posiadającemu dostęp do Internetu, a jednocześnie znacznie ułatwi zainteresowanym dostępność do zbiorów Muzeum, w tym osobom niepełnosprawnym, ponieważ Muzeum nie jest przygotowane ze względu na bariery architektoniczne do obsługi takich osób.

Dyrektor Muzeum wyjaśniła, że *włączenie procesu upowszechniania do digitalizacji było podyktowane w pierwszej kolejności realizacją celów statutowych Muzeum, w szczególności: digitalizowaniem zbiorów, zapewnieniem im właściwego stanu zachowania oraz udostępnianiem do celów naukowych, edukacyjnych, wystawienniczych oraz na potrzeby byłych jeńców wojennych i ich rodzin. Ponadto do takiego działania zachęcał regulamin naboru WP Kultura+.*

(dowód: akta kontroli, str. 45-64, 90-111, 305-306)

3.2. Działania Muzeum na rzecz upowszechniania w społeczeństwie wiedzy o posiadanych wersjach elektronicznych zbiorów nie były ujmowane w corocznie ustalanych Planach pracy Muzeum, niemniej jednak były one podejmowane w następujących formach: zamieszczania informacji w tym zakresie na własnej stronie internetowej (w dniach 7 września 2012 r., 23 września i 2 października 2013 r., 30 października 2014 r.), w publikacjach Muzeum pn. *Łambinowski Rocznik Muzealny* na rok 2012 i 2013, a także udziału w konferencji we Wrocławiu (15-17 października 2014 r.) poświęconej bazom danych oraz cyfryzacji zasobów

archiwalnych instytucji zajmujących się problematyką Holocaustu i II wojny światowej. Inną udokumentowaną formą popularyzacji wiedzy o zasobach cyfrowych Muzeum była organizacja na terenie Muzeum (w dniu 14 czerwca 2013 r.) spotkania z uczniami opolskich szkół, tj. Publicznego Gimnazjum nr 6 i Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1.

Kierownik Archiwum Muzeum wyjaśniła, że pracownicy Muzeum podejmowali także inne działania w celu popularyzacji wiedzy o zdigitalizowanych zasobach zbiorów, jednak nie zostały one formalnie udokumentowane²⁶.

Dyrektor Muzeum wyjaśniła, że *nie wyszczególniano w rocznych planach pracy zadań związanych z upowszechnianiem zdigitalizowanych zbiorów, ponieważ dokumenty te mają charakter ogólny i z tego względu zawierają przede wszystkim informacje o rodzajach, liczbie i terminach najważniejszych przedsięwzięć. Upowszechnianie zdigitalizowanych archiwaliów wchodziło natomiast w skład jednego z planowanych projektów, który był ujmowany w planach Muzeum na lata 2012-2014. Wyjaśniam przy tym, że upowszechnianiem zajmują się pracownicy Muzeum w ramach zakresu obowiązków służbowych, bez dodatkowego wynagrodzenia.*

(dowód: akta kontroli str. 305-321)

3.3. Muzeum nie sporządzało kalkulacji kosztów poszczególnych przedsięwzięć przewidzianych do realizacji z zakresu upowszechniania posiadanych zasobów cyfrowych dziedzictwa kulturowego. Działania opisane w punkcie 3.2. miały doraźny charakter i były związane z zakończeniem kolejnych etapów digitalizacji. Nie były one ujmowane w rocznych Planach pracy Muzeum, a z uwagi na ich organiczną skalę, koszty tych działań nie były wyodrębniane.

(dowód: akta kontroli str. 305-306)

3.4. Działania w zakresie upowszechniania wiedzy o dziedzictwie kulturowym deklarowane we wnioskach Muzeum do NInA o dofinansowanie digitalizacji, miały być kierowane głównie do rodzin jeńców, tj. osób które chciały uzyskać informacje na temat wojennych losów swoich bliskich oraz osób niepełnosprawnych, które mogły mieć utrudniony dostęp do zbiorów Muzeum. Chociaż formalnie strona www.cyfrowezbiory.cmjw.pl uruchomiona została 27 października 2014 r. to do 20 stycznia 2015 r. ulegała licznym awariom, co w praktyce uniemożliwiało lub znacznie ograniczało możliwość jej przeglądania. Ustalenia w tym zakresie opisano w punkcie dotyczącym nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli, str. 47-49, 92-94)

3.5. Z uwagi na brak własnej pracowni digitalizacyjnej Muzeum nie dysponowało technicznymi możliwościami dokonywania konwersji cyfrowej pierwotnej. Jednostka była natomiast przygotowana do udostępniania materiałów w swojej siedzibie poprzez konwersję cyfrową wtórną (przygotowanie materiałów cyfrowych do udostępniania, zmianę rozmiarów, naniesienie znaków wodnych, korekcję). Od momentu udostępnienia zbiorów cyfrowych (październik 2014 r.) Muzeum nie odnotowało wniosków zainteresowanych osób w tym zakresie. Muzeum dla udostępniania reprodukcji cyfrowych – zgodnie ze standardami technicznymi określonymi w *Katalogu dobrych praktyk* – dysponowało kopiami pochodzącymi z oryginałów cyfrowych, tj. plikami JPG o obowiązującej jakości (dużej i zmniejszonej rozdzielczości).

(dowód: akta kontroli, str. 229)

3.6. W przypadku udostępnianych zbiorów Muzeum, nie wystąpiły ograniczenia związane z koniecznością przestrzegania przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z uwagi na przysługujące Muzeum prawo własności wszystkich digitalizowanych i udostępnianych zbiorów.

(dowód: akta kontroli str. 322)

3.7. Zadania związane z udostępnianiem zdigitalizowanych zbiorów wykonywało dwóch pracowników Muzeum, w ramach przypisanych im obowiązków służbowych (kierownik Archiwum i jeden z pracowników Archiwum).

(dowód: akta kontroli str. 219-227)

²⁶ Na przykład w trakcie lekcji muzealnych prowadzonych dla grup studentów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych; międzynarodowego Forum Łambinowice-Osthofen-Hinzert z udziałem nauczycieli z Polski, Czech, Niemiec zorganizowanego w Opolu w dniach 13-14 października 2014 r. czy też w ramach udzielanych wywiadów dla mediów.

3.8. W sprawie wpływu digitalizacji na udostępnianie (upowszechnianie) zbiorów Dyrektor Muzeum wyjaśniła, że *digitalizacja ma duży wpływ na upowszechnianie zbiorów, ponieważ poprzez zamieszczenie cyfrowych wizerunków zbiorów w internecie trafiają one do szerokiego grona użytkowników, w tym również do osób niepełnosprawnych, które z powodów barier architektonicznych w obu siedzibach Muzeum, nie są w stanie samodzielnie dotrzeć do zbiorów.*

(dowód: akta kontroli str. 305-306)

3.9. Muzeum nie monitorowało skali zainteresowania zbiorami w wersji cyfrowej ponieważ strona internetowa, na której zamieszczono zdigitalizowane zbiory, nie została wyposażona w tzw. liczniki wejść na stronę. Jak wyjaśniła Dyrektor kontrolowanej jednostki *Muzeum nie miało obowiązku zainstalowania licznika wejść na stronę internetową z zasobami cyfrowymi. Jest to jednak dobre narzędzie do monitorowania liczby odwiedzin. W przyszłości, jeżeli pozwolą nam na to finanse Muzeum, rozważymy jego zainstalowanie.*

(dowód: akta kontroli str. 305-306)

3.10. Zdigitalizowane materiały (w wersji roboczej, testowej) rozpoczęto umieszczać na stronie internetowej Muzeum od lipca 2014 r. do 26 października 2014 r. Formalnie strona o nazwie www.cyfrowezbiory.cmjw.pl zaczęła funkcjonować od 27 października 2014 r. i zawierała metadane 834 j.a. oraz 10 tys. skanów. Do dnia 15 stycznia 2015 r. zbiór ten nie uległ zwiększeniu z uwagi na awarie tej strony.

(dowód: akta kontroli str. 324)

3.11. Według wyjaśnienia Dyrektora Muzeum głównym czynnikiem ograniczającym realizację zadań związanych z udostępnieniem zbiorów cyfrowych jest brak środków finansowych, zapewnionych w ramach dotacji z Programu Kultura+, a także ze strony organizatora Muzeum.

(dowód: akta kontroli str. 305-306)

3.12. Dostęp do zdigitalizowanych zbiorów miały jedynie 4 osoby wyznaczone przez dyrektora Muzeum. Każdy komputer połączony siecią wewnętrzną z serwerownią posiadał unikatowe hasła dostępu. Dostęp do plików powstałych w wyniku digitalizacji był możliwy jedynie w zabezpieczonej podsieci VLAN. System i sieć komputerowa została zabezpieczona antywirusem F-Security z wbudowanym firewallem. Zabezpieczenie danych na macierzy dyskowej zapewnione zostało poprzez wbudowane kontrolery RAID. Muzeum przekazywało kopie zdigitalizowanych zbiorów w formacie archiwalnym (w formacie TIFF) do Narodowego Archiwum Cyfrowego w Warszawie. Powyższe wskazuje, że podjęte w tym zakresie działania ograniczają ryzyko uszkodzenia lub utraty zdigitalizowanych zbiorów.

(dowód: akta kontroli str. 229)

3.13. W okresie objętym kontrolą Muzeum nie poniosło dodatkowych kosztów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa cyfrowym zbiorom.

(dowód: akta kontroli str. 201)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Muzeum będąc zobowiązanym do upowszechniania zdigitalizowanych zbiorów na swojej stronie internetowej²⁷, do dnia 12 stycznia 2015 r., nie zapewniło bezawaryjnego jej funkcjonowania, co znacznie ograniczyło lub eliminowało możliwość korzystania zainteresowanym osobom z tych zbiorów.

Zarówno w okresie testowego upubliczniania zasobów cyfrowych, tj. od połowy lipca do 27 października 2014 r., w którym to dniu nastąpiło oficjalne uruchomienie strony www.cyfrowezbiory.cmjw.pl, jak i po tej dacie (w tym w dniu oględzin, tj. 12 stycznia 2015 r.²⁸)

²⁷ Według załącznika nr 1 (część VII. Pkt 4) do umowy z NInA z dnia 30 września 2013 r. Muzeum było zobowiązane w terminie do dnia 31 października 2014 r. udostępnić 75% zdigitalizowanych akt na stronie internetowej Muzeum

²⁸ W toku oględzin przeprowadzonych z udziałem dyrektora Muzeum kontroler ustalił, m.in. że po wielokrotnym (10-15 razy) kliknięciu na którąkolwiek z zakładek na stronie www.cyfrowezbiory.cmjw.pl znajdujących się po lewej stronie strony, ramka po prawej stronie, w której powinny ukazać się zdigitalizowane dokumenty pozostała pusta, co wskazywało na brak możliwości korzystania z dostępu do zbiorów.

z uwagi na problemy techniczne (awarie) niemożliwym było korzystanie z zasobów cyfrowych Muzeum lub możliwość ta była znacznie ograniczona.

Pomimo tego, działania pracowników Muzeum mające na celu wyegzekwowanie od podmiotu, który udzielił licencji na korzystanie z programu Navigart, zapewnienia pełnej jego funkcjonalności, ograniczały się do zgłaszania (drogą elektroniczną²⁹ oraz telefonicznie) wykonawcy stwierdzonych wad programu. Z uwagi na brak wprowadzenia do umowy zawartej z tym wykonawcą zarówno zapisów dotyczących terminów usunięcia zgłoszonych wad, jak też zabezpieczających interesy Muzeum w przypadku opieszałości w prowadzeniu prac serwisowych (np. w formie kar umownych) powyższe działania nie były skuteczne i nie umożliwiły prawidłowego upowszechnienia zasobów za pomocą strony internetowej. Zdaniem NIK świadczy to o nierzetelnym przygotowaniu Muzeum do realizacji ww. zobowiązania wynikającego z umowy o dofinansowanie zawartej z NInA.

Obecna w toku ww. oględzin kierownik Działu Archiwum Muzeum, odpowiedzialna za nadzór nad cyfrowymi bazami danych tworzonymi na podstawie zasobu archiwalnego oświadczyła³⁰, że powodem niewyświetlania zdigitalizowanych zbiorów jest trwająca od kilku dni awaria systemu oraz, że podjęła już działania w celu przywrócenia systemowi funkcjonalności. Osoba ta wyjaśniła również, że: *W październiku 2014 r., już po zakończeniu prac w Musnecie, Muzeum przystąpiło do masowego importowania danych z Musnetu do Navigart oraz uruchomiło stronę internetową pod nazwą www.cyfrowezbiory.cmjw.pl, na której zamieściło program Navigart, przypominając równocześnie firmie Musnet.eu o problemie w funkcjonowaniu wyszukiwarki. W październiku 2014 r. pracownicy Muzeum wysłali do ww. firmy 12 e-maili i wykonali kilkanaście połączeń telefonicznych, z których tylko kilka zostało odebranych. W związku z obietnicami usunięcia usterek zapewnili firmie Musnet.eu dostęp do serwera, na którym był zainstalowany Navigart i obserwowali, że rzeczywiście były prowadzone prace naprawcze. Dawało to nadzieję na terminowe wykonanie koniecznych prac. Niestety, ponieważ tak się nie stało, od początku listopada do połowy grudnia 2014 r. Muzeum ponownie monitorowało w tej sprawie: 6 e-maili i kilka zrealizowanych, spośród kilkunastu wykonanych połączeń telefonicznych. Ich skutkiem była możliwość przeglądania w dniach 17-18 grudnia 2014 r. metadanych i skanów, dowolnie wybieranych spośród około 200 000 wprowadzonych do programu kart (w tym 10 000 kart zawierających metadane ze skanami). W drugiej połowie grudnia 2014 r. Muzeum otrzymało informację z sekretariatu firmy Musnet.eu, że jej pracownicy są na urloпах, a kontakt z nimi będzie możliwy po 6 stycznia 2015 r. W dniu 14 stycznia na stronie www.cyfrowezbiory.cmjw.pl pojawiła się informacja, że witryna jest wyłączona i trwa przerwa techniczna, która wkrótce powinna się skończyć. Ostatnia informacja, jaką Muzeum otrzymało 15 stycznia, dotyczy opisu prac, wykonywanych aktualnie w programie Navigart.*

Jednocześnie informuję, że w przypadku braku szybkiego zakończenia prac (do końca stycznia 2015 r.) Muzeum wystąpi do firmy Musnet.eu, z oficjalnym żądaniem bezwzględnej realizacji usługi serwisowej, pozwalającej na bezusterkowe i poprawne działanie programu Navigart oraz korzystanie z cyfrowych zbiorów poprzez stronę internetową www.cyfrowezbiory.cmjw.pl

(dowód: akta kontroli str. 325-367)

2. Pomimo tego, że ww. okresie występowały problemy w upowszechnieniu za pomocą strony internetowej poddanych digitalizacji zbiorów, w raporcie końcowym z wykonania zadania w ramach Programu Kultura+ z dnia 18 listopada 2014 r., przekazanym do NInA zamieszczone zostały stwierdzenia, że *Łącznie muzeum udostępniło na stronie internetowej muzeum www.cmjw.pl oraz www.cyfrowezbiory.cmjw.pl 75% całości zdigitalizowanych materiałów w postaci metadanych i wizerunków (część I pkt. 1), oraz w zakresie zakładanych wskaźników (część I pkt. 3), że osiągnięto planowaną liczbę materiałów udostępnionych bezpłatnie w sieci Internet (udostępniono 834 szt., a planowano 825 szt.). Raport ten podpisany został przez Z-cę Dyrektora Muzeum oraz Kierownika Działu Naukowego. Mając na uwadze ustalenia kontroli, wskazujące że w okresie pomiędzy dniem, w którym Muzeum zobowiązało się do upowszechnienia tych zbiorów (31 października 2014 r.), a dniem*

²⁹ Np. e-maile z dnia: 23 lipca, 16 i 20 października, 17 i 18 grudnia 2014 r.

³⁰ Pkt 8 zakresu obowiązków z dnia 17 lutego 2014 r.

sporządzenia tego raportu w rzeczywistości nie zostało zrealizowane zobowiązanie podjęte w tym zakresie przez Muzeum, sprawozdanie to w części odnoszącej

się do upowszechnienia zbiorów na stronie Internetowej, w ocenie NIK zostało sporządzone nierzetelnie. W powyższej sprawie Z-ca Dyrektora Muzeum wyjaśniła: *Wiedziałam o okresowo występujących awariach systemu, a także o tym, że Muzeum podejmowało liczne działania wobec wykonawcy, które służyły właściwej realizacji umowy. Były przesłanki pozwalające mi stwierdzić, że w ciągu kilku dni system zacznie funkcjonować bez zastrzeżeń. Pragnę podkreślić, że w okresie poprzedzającym sporządzenie raportu końcowego system w niektórych dniach funkcjonował prawidłowo (nie pamiętam które to były dni); Nie miałam wątpliwości, że zdigitalizowane zbiory zostały wprowadzone do systemu, a problemy z ich upowszechnianiem na naszej stronie internetowej oceniałam jako przejściowe, tym bardziej, że wiedziałam o działaniach podejmowanych przez pracowników Muzeum wobec wykonawcy w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu.*

(dowód: akta kontroli str. 368-369)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli, mając na uwadze brak rzetelności działań mających na celu upowszechnienie w Internecie dóbr kultury, jak też sporządzenie ww. raportu końcowego, ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie działań mających na celu zapewnienia dostępności zdigitalizowanych zbiorów Muzeum na stronie internetowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 13 lutego 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Kontroler
Edward Wrzeszcz
doradca ekonomiczny

.....
podpis

.....
podpis

